

[Gunhild Due.]

terfonden, og det ser jeg selvfølgelig med tilfredshed, men selve lovforslaget er vi altså imod.

Kjær Rasmussen: Stort set er der kun at sige om dette lovforslag, at det vil få samme uheldige virkninger som regeringens øvrige spareforslag. Ingen kommune vil vel under en tommelskruestram økonomi drømme om f. eks. at gå ud på lånemarkedet for at afbøde virkningerne af et forslag som det, vi behandler her, og som de andre lovforslag til ændret byrdefordeling har lovforslaget sine værste virkninger i de dårligst funderede kommuner. Som et eksempel kan jeg nævne, at den ændrede fordeling f. eks. for en kommune som Esbjerg vil komme til at betyde en merudgift på ikke mindre end 185.000 kr., hvilket jo ikke er et ganske lille beløb, når en bogkonto eller en av-konto skal skæres ned. En stedvis ringere publikumsbetjening vil utvivlsomt blive følgen af lovforslaget.

Kulturministeren betyder jo, at han vil afbøde eller i hvert fald søge at afdæmpe lovforslagets virkninger for forfatterfondens vedkommende, men han siger intet om, hvad han vil gøre, fordi bibliotekernes særlige rådighedssum automatisk nedskæres som følge af lovforslaget. Det fortjener at blive nævnt, at denne sum i årenes løb stort set er det eneste beløb, hele landets biblioteksvæsen har haft til rådighed til eksperimentel virksomhed. Da summen i øvrigt bruges til støtte til en ellers ikke rentabel sektor inden for biblioteksvæsenet, f. eks. forskellige publikationer, det ikke kan svare sig at udsende på et frit kapitalistisk marked, ja, så er der en alvorlig fare for, at man vil vedblive at støtte publikationsvirksomheden, hvorimod det er lettere at skære eksperimenterne væk, for dem er der jo ikke andre end staten til at støtte.

Der er som sagt tale om et forslag fra regeringens sparekasse, og VS' holdning til dette lovforslag ligner naturligvis den, vi har indtaget til de fleste andre sammesteds fra. Vi finder det helt urimeligt — og det kan ikke siges for tit — at den siddende regering gang på gang kommer med spareforslag, hvis virkninger er usociale, medens samme regering ikke er til at råbe op, når

det drejer sig om forslag, der skal sikre staten yderligere indtægter, og her tænker jeg naturligvis på de skatteforslag, som VS har fremsat her i folketinget. Vores holdning til det foreliggende lovforslag er altså den, at vi må gå imod det.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helveg Petersen): Ordførerne er jo enige om at beklage, at det er nødvendigt at skride til en aktion af denne karakter. Regeringspartierne giver tilslutning til det, fordi de indser nødvendigheden af det, medens oppositionspartierne ikke kan indse denne nødvendighed. Vi har i kulturministeriet måttet deltage i besparelserne, som andre ministerier har måttet gøre det, og her må man så lægge mærke til, at bibliotekerne er en afgørende, dominerende post på vore budgetter, og vi havde ikke nogen mulighed for at gå uden om denne store institution.

Jeg er enig i, at det naturligvis er ubehageligt, når der gribes ind over for budgetter, der er lagt, men jeg vil da gerne pege på, at man jo her har nogle muligheder for at gennemføre besparelser. Med god vilje vil man kunne, mener jeg, gennemføre besparelser i den situation, man står over for, holde igen med hensyn til boganskaffelser. Forholdet er jo det, at af kommunernes budgetter på i alt 300 mill. kr. til biblioteksvæsenet andrager de 30 pct. udgifter til bøger. Der er altså her nogle muligheder i den konkrete situation. Indkøb af audiovisuelt materiale melder sig også som et område, visse lokaleudgifter må man kunne holde igen på, anskaffelse af inventar og kontorteknisk apparatur ligeså. Der er altså et register af muligheder, som kommunerne, om end det gør ondt, kan benytte sig af uden at det er uoverkommeligt for dem. Det er ikke uoverkommeligt at gennemføre besparelser af denne karakter i en situation, hvor det almindelig er kendt — og det tror jeg alle kredse er enige om — at der må holdes igen på udgifterne, og man kan altså ikke holde dette område udenfor i den situation, vi er i.

Så vil jeg sige, at når man taler om nedskæring, må man gøre sig klart, at det, der sker, er, at man fastholder de beløb, der er på finansloven for 1970-71, uændret. Det vil sige, at vi regner med, at beløbet på finanslovsforslaget 1971-72 svarer til de